

SPOR BİLİMLERİ DERNEĞİ
Sports Sciences Association • Türkiye

Spor Bilimleri Derneği
Spor Bilimleri Eğitim
Programları Değerlendirme
ve Akreditasyon Kurulu

SPORAK
2022
FAALİYET
RAPORU

Yükseköğretim
Kalite Kurulu

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
1. GİRİŞ	2
2. KURUMSAL BİLGİLER	3
A. Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası	3
B. Organizasyon Yapısı	5
3. FAALİYETLER	6
A. Akredite Program Bilgileri	6
B. Değerlendirici Eğitimleri	7
C. Bilgilendirme Eğitimleri	9
D. Uluslararası Faaliyetler	9
E. İyileştirme Faaliyetleri	10
4. KURUMSAL YETKİNLİK VE FAALİYETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
A. Gelişmeye Açık Yönler	10
B. Güçlü Yönler	10
C. Performans Ölçütleri	11
D. Değerlendirme	13
5. SONUÇ	13

1. GİRİŞ

Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (SPORAK), 2022'de 30. Kuruluş yıldönümünü kutlayan, Türkiye'de spor bilimleri ve eğitimi alanının en tanınmış ve kapsayıcı sivil toplum örgütü olan Spor Bilimleri Derneği (SBD) çatısı altında yapılandırılmıştır. SBD, spor bilimleri eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının hızlı artışından kaynaklanan nitelik sorununun çözümüne katkı sağlamak amacıyla, Kasım 2018'de Genel Kurulunda tüzük değişikliğine giderek misyonuna kalite güvence ve akreditasyon konusunu da eklemiş, eğitimin kalitesinin geliştirilmesi, güvence altına alınabilmesi ve bunun çeşitli iç ve dış mekanizmalarla değerlendirilmesi, öğrencilerin bilgi, beceri ve yetkinlik düzeylerinde hedeflenen yeterliklere ulaşmasının sağlanması ve güvence altına alınması sürecini başlatmıştır. Bu amaçla 2019'da önce SBD çatısında akreditasyon birimi olarak SPORAK kurulmuş, olası çalışma alanlarında komiteler oluşturulmuş, yönergeleri hazırlanmış, ilgili Fakülte ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının kalite/akreditasyon süreçleri konusunda işbirliğine aracılık edecek yapılar olarak Spor Bilimleri Fakülteleri Dekanlar Konseyi (SPORDEK) ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları Müdürleri Birliği'nin (BESBİR) kuruluşuna öncülük edilmiştir. Kalite ve akreditasyon süreçlerinin ticari boyutlarının yürütülmesi için bir iktisadi işletme kurulmuş, bir mali müşavir görevlendirilmiş, Ankara'da merkezi bir konumda, mülkü kendine ait olan Genel Merkezinde bir akreditasyon faaliyetlerine ait yazışmaları takip edecek ve arşivleyecek bir idari çalışan istihdam edilmiştir.

Akreditasyon biriminin yapılandırılmasını tamamlayan SBD, 2.12.2019'da AKSİS'e Akreditasyon Tescil Belgesi başvurusunda bulunmuş, 9.01.2020 tarihinde Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarının akreditasyonu konusunda Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından iki yıllığına yetkilendirilmiştir. Dönem sonunda, 19.1.2022 - 19.1.2024 arası yeniden yetkilendirilen SBD-SPORAK, spor bilimleri eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü, Spor Yönetimi ve Rekreasyon bölümlerinin eğitim programlarını akredite etme faaliyetlerini sürdürmektedir.

Cumhuriyetimizin geleceğini oluşturacak bireylerin yükseköğretimde aldıkları eğitimle kazanacakları bilgi, beceri ve yetkinliklerin seviyesi ve kalitesi, çağdaş toplumun önemli göstergelerindedir. SBD'nin en önemli hedeflerinden biri, alınan eğitimin sürekli iyileştirme ve kalitesinin; program tarafından sağlanabilme düzeyinin değerlendirilmesidir. Bu değerlendirme sadece verilen eğitimin incelenmesi değil; bu eğitimlerin toplum ile entegrasyonunun sağlanması, kamu veya özel kuruluşlarla olan iş birlikleri, öğrenci, idari, hizmetli ve öğretim kadrosu bütünlüğü, eğitime aracı olan fiziksel yapının durumu gibi temel konu başlıklarını kapsamaktadır.

2. KURUMSAL BİLGİLER

A. Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası

Spor Bilimleri Derneği, ulusal ve uluslararası kongreler, sempozyumlar, atölye çalışmaları ve seminerler aracılığı ile yeni teknikleri duyurarak dünya genelinden toplanılan bilgilerin yaygınlaştırılması için çalışmayı, ayrıca spor bilimlerinde akademik unvan sahibi veya olmak için çaba harcayan üyelerine araştırmalarında yardımcı olmayı veya projelendirilmiş araştırmalara katılarak desteklemeyi, spor biliminin ülkemizde gelişimine yardımcı olmayı, ve bu amaçla ilgili olarak ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmayı aynı zamanda Spor Bilimleri Fakülteleri, Uygulamalı Bilimler Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının dış kalite güvencesi ve program akreditasyon faaliyetlerinin yürütülmesini misyon edinmiştir.

Spor Bilimleri Derneği'nin vizyonu ise, Spor bilim kültürü ve değerlerini gözeterek ulusal ve uluslararası düzeyde kabul gören niteliklere sahip, alanında Türkiye' nin önder kurumu olarak, gerçekleştirdiği bilimsel ve uygulamalı çalışmalarla ulusal ve uluslararası düzeyde geleceğin şekillendirilmesine temel oluşturacak bilgileri üreten ve Spor Bilimleri Fakülteleri, Uygulamalı Bilimler Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının dış kalite güvencesi ve program akreditasyon faaliyetlerinin yürütülmesini sağlayan bir bilim merkezi olmaktır.

Spor bilimleri derneği (SBD) tüzük, yönetmelik ve yönergelerle belirlediği "program değerlendirme ve akreditasyonu" işlevini yerine getirirken aşağıda belirtilen özel hedeflere ulaşmayı gözetir:

- a) Toplum, öğrencileri, öğrenci adaylarını, öğrenci rehberlerini, öğrenci velilerini, eğitim kurumlarını, meslek örgütlerini, ilişkili olası kamu ve özel sektör işverenleri ve devlet kurumlarını bilgilendirmek üzere asgari değerlendirme ölçütlerini sağlayan spor bilimleri alanında eğitim veren fakülte, yüksekokul ve bölümlerin programlarını belirlemek,
- b) Spor bilimleri alanındaki mevcut eğitim programlarının ilerletilmesi, sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında yönlendirici rol oynamak,
- c) Spor Bilimleri eğitiminin Türkiye'deki gelişimini teşvik etmek.

SBD-SPORAK, farklı disiplinlerdeki spor bilimleri eğitim programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde spor bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak amacı içerisindedir. Spor Bilimleri Derneği, bine yakın üye sayısı ile geniş kapsamlı ve güçlü bir yapıya sahiptir. Spor Bilimleri Fakülteleri, Uygulamalı Bilimler Fakülteleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları, bakanlıklar, federasyonlar, spor alanında faaliyet gösteren özel ve resmi kuruluşlar ile Türkiye'de ve Kuzey Kıbrıs Türk

Cumhuriyeti'nde SPORAK aracılığı ile spor eğitiminin gelişimini desteklemeyi hedeflemektedir. Spor bilimleri, alanında aktif olarak görev alan ve tüm paydaşları içerisine alan bir değerlendirme sürecine sahiptir. Aynı zamanda SBD tarafından düzenlenen ulusal ve uluslararası kongreler ile de hedeflerine, kaynaklara, paydaşlara ulaşmayı kolaylaştırmıştır. Uluslararası değerlendirme kuruluşları ile işbirliği yapılması, onların standartlarını sağlamak için gerekli stratejik planların devreye sokulması hedeflenmektedir. Önümüzdeki süreçlerde değerlendirme ölçütlerinin daha fazla geliştirilmesi, değerlendirici eğitimlerinin daha geniş kapsamlı yapılması planlanmaktadır. Lisans programları değerlendirilmesinin sonrasında lisansüstü programların değerlendirilmesinin yapılması da planlanmaktadır.

SBD-SPORAK, sunulan değer en üst düzeye ulaşabilmesi, performansı geliştirecek yaklaşımların belirlenmesi ve başarının artırılması için iş birliklerinin geliştirilmesinin önemine binaen, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği fırsatları aramaktadır. Sürdürülebilir bir iş birliği için, ortaklar arasında paylaşılmış hedeflerin uyumlu olması, uzmanlıkların, kaynakların ve bilgilerin karşılıklı paylaşıldığı ve çalışma sürecinde karşılıklı güven, saygı ve açıklığa dayanan bir ilişki kurulması esastır. Bu kapsamda SBD-SPORAK;

a) Spor Bilimleri Fakülteleri Dekanlar Konseyi (SPORDEK) ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokul Müdürleri Birliği ile iş birliği yapmaktadır.

b) Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi ve Araştırmaları Daire Başkanlığı, Spor Federasyonları ve Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü ile SPORAK üyesi temsilcileri aracılığıyla koordineli olarak çalışmaktadır.

c) 2022 yılında kurulacak "Uluslararası İlişkiler Komitesi" aracılığıyla, başta Avrupa Yükseköğretim Alanı (AHEA) üyesi ülkelerin akreditasyon kuruluşları olmak üzere birçok kuruluşla iş birlikleri kurma ve geliştirme çalışmalarına hız ve ağırlık verecektir. Bazı Avrupa akreditasyon ajanslarından üyelik koşulları hakkında bilgi istenmiştir. Bu kapsamda, eğitim alanında akreditasyon hizmeti veren deneyimli kuruluşları model olarak, Orta ve Doğu Avrupa Yüksek Öğretimde Kalite Güvence Ajansları Ağı (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies -CEENQA) üyeliği için gerekli şartlar oluşturulmaya çalışılmaktadır.

d) SBD tarafından her yıl düzenlenen, dünyanın alanlarında genel kabul görmüş, etkin bilim insanlarının katıldığı uluslararası spor bilimleri kongresinin sağladığı deneyimler ve ikili ilişkiler, komşu ülkeler ve Türkiye Cumhuriyetlerinden başlanarak akreditasyon ve kalite kültürüne yönelik ortak bilimsel etkinlikler düzenlenmesi için önemli fırsatlar sunmaktadır.

d) Özellikle Türkiye Cumhuriyetleri ile akreditasyon alanında işbirliği sağlanmaya çalışılmaktadır. Azerbaycan'daki bir üniversite ile kurulan bağlantı sürdürülmektedir.

B. Organizasyon Yapısı

Spor Bilimleri Derneği-Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu, spor bilimleri programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu için gereken çalışmaları yürütür. Kısa ad olarak "SPORAK" kullanılır. SPORAK'ın yapısı, üyeleri ve çalışma esasları Spor Bilimleri Derneği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan ve Genel Kurul tarafından onaylanan SBD Çalışma Yönetmeliği ile belirlenmektedir. SPORAK, 1'i Başkan 1'i sonraki dönem başkan olacak başkan yardımcısı olmak üzere 5 akademik üye, 1 Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü temsilcisi, 1 Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü temsilcisi, 1 Federasyon temsilcisi ve 1 öğrenci temsilcisi olmak üzere 9 üyeden oluşur.

Tablo 1. Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (SPORAK) 2022 Üye Listesi

Ad Soyad	Görev	Kurum
Prof. Dr. Nurtekin ERKMEN	Başkan	Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. Emre BELLİ	Başkan Yrd.)	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Özcan SAYGIN	Akademik Üye	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih BEKTAŞ	Akademik Üye	Trabzon Üniversitesi
Prof. Dr. Ayda KARACA	Akademik Üye	Hacettepe Üniversitesi
Şükrü YILMAZ	Bakanlık Temsilcisi Üye	GSB Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Muhittin YILMAZ	Bakanlık Temsilcisi Üye	MEB Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü
Dr. Seyfi SAVAŞ	Federasyon Temsilcisi Üye	Federasyon Temsilcisi Üye
Arş. Gör. Kadir KESKİN	Öğrenci Temsilcisi Üye	Gazi Üniversitesi

SPORAK, spor bilimleri alanındaki akreditasyon başvurularının düzenlenmesi, incelenmesi, saha ziyaretlerine gidecek takımların belirlenmesi, takım kararlarının değerlendirilmesi ve kararlarının alınmasının organizasyonunu yapar ve kararları Spor Bilimleri derneğine (SBD) gönderir. Spor bilimleri alanındaki nihai akreditasyon kararı spor bilimleri derneği yönetim kuruluna aittir.

SBD Yönetim Kurulu ise 1'i Başkan, 2'si başkan yardımcısı, 1'i genel sekreter, 1'i muhasip olmak üzere toplam 9 üyeden oluşmaktadır. SPORAK tarafından oluşturulan akreditasyon takımlarında 48 farklı üniversiteden 45'i öğrenci değerlendiricisi 144'ü öğretim üyesi olmak üzere 189 kişi yer almaktadır.

3. FAALİYETLER

A. Akredite Program Bilgileri

Tablo 2. 2022 Akredite Program Bilgileri

Üniversite	Akredite Olan Program	Akreditasyon Kararı	Geçerlilik Süresi
Atatürk Üniversitesi	Spor Yöneticiliği	2 yıl Ara Rapor (AR)	15.06.2022-15.06.2024
Eskişehir Teknik Üniversitesi	Rekreasyon	2 yıl Ara Ziyaret (AZ)	15.06.2022-15.06.2024
Eskişehir Teknik Üniversitesi	Spor Yöneticiliği	2 yıl Ara Ziyaret (AZ)	15.06.2022-15.06.2024
İnönü Üniversitesi	Spor Yöneticiliği	2 yıl Ara Rapor (AR)	15.06.2022-15.06.2024
İnönü Üniversitesi	Antrenörlük Eğitimi	2 yıl Ara Ziyaret (AZ)	31.08.2022-31.08.2024
İnönü Üniversitesi	BE ve Spor Öğretmenliği	2 yıl Ara Ziyaret (AZ)	31.08.2022-31.08.2024
Kırıkkale Üniversitesi	BE ve Spor Öğretmenliği	2 yıl Ara Rapor (AR)	22.03.2022-22.03.2024
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Antrenörlük Eğitimi	5 yıl Sonraki Genel Değ. (SGD)	15.06.2022-15.06.2027
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Spor Yöneticiliği	5 yıl Sonraki Genel Değ. (SGD)	15.06.2022-15.06.2027
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Rekreasyon	5 yıl Sonraki Genel Değ. (SGD)	15.06.2022-15.06.2027
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Antrenörlük Eğitimi (NÖ)	2 yıl Ara Rapor (AR)	19.07.2022-15.06.2024
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Antrenörlük Eğitimi (İÖ)	2 yıl Ara Rapor (AR)	19.07.2022-15.06.2024
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniv.	Spor Yöneticiliği	2 yıl Ara Rapor (AR)	15.06.2022-15.06.2024

Ayrıca; 2022-2023 değerlendirme dönemdeki program değerlendirme ve akreditasyon faaliyetlerinin özeti aşağıda maddeler halinde özetlenmiştir:

Akreditasyon Sürecine Kabul Edilen Programlar:

- 2022’de 10 üniversiteden 14 program değerlendirilme başvurusu yapmıştır.
- Bunlardan 13’ünün Öz Değerlendirme Raporları (ÖDR) gelmiş, 1’i erteleme talebinde bulunmuştur.
- 5 üniversitenin 8 programının ÖDR’leri kabul edilmiş, değerlendirme takımları kurulmuştur.
- 4 üniversitenin 5 programının ÖDR’leri yetersiz bulunmuştur.

B. Değerlendirici Eğitimleri

SPORAK Eğitim Komisyonu olarak; 2022 yılı içerisinde mevcut değerlendiricilere, yeni değerlendiricilere ve akreditasyona başvuru yapacak programların yöneticilerine yönelik olmak üzere 5 evrimii (online) eğitim; mevcut formların, komisyon yönergelerinin ve değerlendirme ölçütlerinin iyileştirilmesi için 1 alıştay olmak üzere toplamda 6 faaliyet planlanmış ve Spor Bilimleri Derneği ev sahipliğinde bu faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlere ilişkin bazı sayısal veriler aşağıda listelenmiştir.

2022 yılında Gerçekleştirilen Eğitim ve Gelişim alıştayları:

1. *Değerlendirici Pekiştirme Eğitimi alıştayı.*
(evrimii, 13 Ocak 2022)
2. *Takım Değerlendiricilerine Yönelik Eğitim alıştayı.*
(evrimii, 7 şubat 2022)
3. *Sürekli Gelişim alıştayı.*
(Afyon, 11-13 Mayıs 2022)
4. *Akreditasyon Başvurusu Yapan Kurumlar ve Program Yöneticilerine Yönelik Eğitim alıştayı.*
(evrimii, 30 Haziran 2022)
5. *Yeni Değerlendirici Adaylarına Yönelik Eğitim alıştayı.*
(evrimii, 13 Eylül 2022)
6. *Yeni Değerlendirici Adaylarına Yönelik Eğitim alıştayı.*
(evrimii, 21 Aralık 2022)

SBD Eğitim Komitesi'nin düzenlediği çalıştaylarda; aralarında Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) uzmanı, ğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (EPDAD) takım değerlendiricisi, Ankara Üniversitesi Kalite Koordinatörünün de yer aldığı toplamda 16 farklı kişiden oluşan eğitmen kadrosu yer alırken; gerçekleştirilen eğitimlere ise 48 farklı üniversiteden 45 ğrenci değerlendiricisi, 102 ğretim yesi ve 3 Milli Eğitim Bakanlığı temsilcisi katılmıştır.

Gelişim alıştaylarına ise, SPORAK başkan ve başkan yardımcısı, alan temsilcileri, komisyon temsilcileri ile deneyimli ğrenci değerlendiricilerinden oluşan 14 kişilik bir ekip yer almış; formların ve yönergelerin 1. sürümleri iyileştirilerek 2. sürümleri oluşturulmuştur.

Eğitim komitesinin 2022 faaliyetleri akran akreditasyon dernekleri ile karşılaştırıldığında; nicel olarak en fazla eğitim düzenleyen komisyonlardan biri olarak gözükmektedir. Planlama ve eylem olarak organize ve stratejik çalışan komite; 2023 yılında hedef olarak verilen bu eğitimlerin nitel olarak da kalitesinin iyileştirmesine yönelik planlamalarda bulunmaktadır. Bunun için de 2023 yılı eylem planı içerisinde yer alan konu başlıkları aşağıda belirtilmiştir:

- Verilecek eğitimlerin çevrimiçi olması yerine; katılımcılarından belirli bir ücret alınarak yüz yüze yapılması,
- Spor Bilimleri Derneğinin internet adresinin bağımsız bir şekilde güncelleme yapılacak şekilde SPORAK ve akreditasyon komitelerinin hizmetine sunulması,
- Diğer akreditasyon kuruluşları ile daha yakın ilişkilerde bulunarak eğitimci havuzunun genişletilmesi,
- Eğitimden faydalananlara yönelik ölçme ve değerlendirme anketleri oluşturularak geri dönüt sağlanması ve sürekli iyileştirme adına kullanılması,
- Takım değerlendiricilerine yönelik ölçme ve değerlendirme formları (rubrik) oluşturularak geri dönüt sağlanması ve sürekli iyileştirme adına kullanılması,
- Diğer SPORAK komitelerin işlevselliğinin artırılarak; eğitim komisyonu ve diğer komisyonlar ile koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması.

Tablo 3. SBD/SPORAK 2022 Eğitim Çalıştayları Sayısal Verileri

Eğitim Çalıştaylarına İlişkin Sayısal Veriler	
Katılan Üniversite Sayısı	48
Katılan Öğretim Üyesi Sayısı	102
Katılan Öğrenci Değerlendiricileri	45
Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi	3
İç Eğitimci Sayısı	13
Dış Eğitimci Sayısı	3
Toplam Eğitimci Sayısı	16

Tablo 4. SBD/SPORAK 2022 Gelişim Çalıştayı Sayısal Verileri

Gelişim Çalıştayına İlişkin Sayısal Veriler	
SPORAK içerisinde ve takım değerlendiricilerinden oluşturulmuş program alan uzmanı katılımcı	8
Tutarlık Komitesi Üyesi	1
Öğrenci Değerlendiricisi	2
Sürekli İyileştirme Komitesi Üyesi	1
İç Denetim, Kalite Güvence, Geliştirme Komitesi Üyesi	1
Eğitim Komisyonu Üyesi	1
Sürekli Gelişim Çalıştayı Toplam Katılımcı Sayısı	14

C. Bilgilendirme Eğitimleri

Spor bilimleri akreditasyonu ile alakalı değişimleri ve gelişimleri gerek online, gerekse yüz yüze eğitim ve çalıştaylarda paydaşlarımıza o takvim yılı süresince bilgilendirme eğitimler yapılmaktadır. Çeşitli eğitimlerin Spor Bilimleri Derneği tarafından her yıl düzenlenen Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi kapsamında organizasyonu, akreditasyon anlam ve hedeflerinin daha geniş kitlelerin dikkatine sunulması bakımından önemli görölmektedir.

11 Kasım 2021 tarihinde Antalya'da düzenlenen 19. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde yapılan seçimli Genel Kurul'da görevi devralan Spor Bilimleri Derneği yeni Yönetim Kurulu ile SPORAK üyelerinin katılımıyla, 13.12.2021'de Ankara'da Gazi Üniversitesi'nin ev sahipliğinde, tanışma, bilgilendirme ve 2022 yılı planlamalarını görüşmek üzere "*SBD-SPORAK Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantısı*" düzenlenmiştir. Bilgilendirme toplantısında, yeni SBD yönetim kurulu ile akreditasyon sürecinin planlanması, SPORAK'ın akreditasyon karar verme sürecinin gözden geçirilmesi, SPORAK aday belirleme takviminin ve usulünün görüşülmesi, SPORAK Komitelerinde yer alan üyelerin ve çalışma takvimlerinin gözden geçirilmesi, Federasyon, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilen temsilciler hakkında görüşülmesi, SPORAK form ve belgelerinin yeni sürümleri için komisyon oluşturulması konularında uygulama planları değerlendirilmiş ve kararlar alınmıştır.

D. Uluslararası Faaliyetler

Derneğimizin uluslararası akreditasyon faaliyeti bulunmamakla birlikte; eğitimle ilgili ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarıyla daha etkin bir ilişkinin kurulması; işbirliği imkânlarının araştırılması ve geliştirilmesi girişimleri sürmektedir. Bu kapsamda, SBD-SPORAK hakkında 2022 yılında düzenlenen YÖKAK 2021 İzleme Raporu'nda da gelişmeye açık yönler arasında zikredilen "Uluslararasılaşma faaliyetlerine yer verilmesi" maddesine karşılık gelmek üzere, 2023 yılı başlarında kurulacak ve mesaisini tamamen bu alana yoğunlaştıracak olan "Uluslararası İlişkiler Komitesi" aracılığıyla, başta Avrupa Yükseköğretim Alanı (AHEA) üyesi ülkelerin akreditasyon kuruluşları olmak üzere birçok kuruluşla iş birlikleri kurma ve geliştirme çalışmalarına hız ve ağırlık verecektir. Bazı Avrupa akreditasyon ajanslarından üyelik koşulları hakkında bilgi istenmiştir. Ayrıca, SBD tarafından 2022'de 20.si düzenlenen, ulusal ve uluslararası saygınlığı ve bilimsel düzeyi yüksek Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinin, etkili yabancı davetli konuşmacıları üzerinden kurumlarıyla ikili ilişkiler kurulmasında önemli fırsatlar sunmaktadır. Özellikle, bir üniversitesi ile bağlantı kurulan Azerbaycan başta olmak üzere Türki Cumhuriyetler ile akreditasyon alanında işbirliği sağlanmaya çalışılmaktadır.

E. İyileştirme Faaliyetleri

Sürekli gelişim ve iyileştirme faaliyeti adına 2022 takvim yılı içerisinde Afyon ilindeki bir konaklama tesisinde 11-13 Mayıs tarihleri arasında sürekli gelişim çalışmayı düzenlenmiştir. Bu çalıştayda formların, yönergelerin 1. sürümleri iyileştirilerek 2. sürümleri oluşturulmuştur. Ayrıca, akreditasyon ve kalite güvence süreçleri benzer akreditasyon kurumlarından katılımlarla süreç değerlendirme ve deneyim paylaşma toplantıları düzenlenmesi planlanmaktadır.

4. KURUMSAL YETKİNLİK VE FAALİYETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. GELİŞMEYE AÇIK YÖNLER

1. Komitelerin işlevselliğinin artırılarak, eğitim komitesi ile koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması.
2. Eğitimlerin çevrimiçi olması yerine yüz yüze yapılması ve kalitesinin artırılması.
3. Değerlendirici üye sayısının ve değerlendirici havuzundaki dış paydaş üye sayısının artırılması.
4. Spor bilimleri alanında eğitim faaliyeti sürdüren programlarda akreditasyon bilincinin artırılması.
5. Web sayfasına itiraz, geri bildirim veya şikayet mekanizmasının eklenmesi.
6. Değerlendirme raporlarına ve bazı yönergelere web sayfasında yer verilmesi.
7. Web sayfasının İngilizce seçeneğinin geliştirilmesi
8. Kalite politikasının daha görünür kılınması.
9. Uluslararasılaşma faaliyetlerine yer verilmesi.
10. Tematik Analiz raporunun daha kapsamlı hazırlanması

B. GÜÇLÜ YÖNLER

1. SPORAK'ın özerkliğe dayalı olarak çatısı altında yapılandığı Spor Bilimleri Derneği'nin sağlam bir kurumsal yapısının ve köklü bir geçmişinin olması.
2. Üyelerinin ve değerlendiricilerinin alanda yetkin ve motivasyonu yüksek bireylerden oluşması.
3. Diğer akreditasyon kuruluşları ile yakın işbirliğinin olması.
4. Olağanüstü durum ve koşullara uyum sağlayabilecek nitelikte bir alt yapısının bulunması.
5. Özerk, şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya sahip olması.

6. İş birliği ve iletişime açık ve ulaşılabilir olması.
7. Sürekli iyileştirme çabalarının olması.
8. Dijital arşivlemenin yapılması.
9. SBD'nin kurumsal alt yapısı sayesinde (Dernek binası, web sitesi, mali altyapısı, dernek çalışanları) akreditasyon işlerindeki organizasyonun kolaylığı.
10. Eğitim komisyonunun senede ortalama 6 eğitim ile geniş kitlelere ulaşan ve ulusallaşan bir eğitim politikası.
11. Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve çeşitli federasyonların dış paydaş olarak sürece destek olması.

C. PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ

SBD/SPORAK, Yükseköğretim Kalite Kurulunun belirlemiş olduğu ve kılavuz içerisinde belirtilen; akreditasyon oranı, akreditasyon sürecinin ortalama tamamlanma süresi, ortalama değerlendirici sayısı, bilgilendirme toplantısı sayısı ve değerlendirici eğitimi sayısı olmak üzere 5 performans ölçütüne ait performans göstergelerinin 2022 yılı sonu itibarıyla durumu aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 5. SBD/SPORAK 2022 Performans Ölçütleri

Performans Ölçütleri		
Ölçütler	Cevaplar	Açıklama
Toplam akreditasyon süresi	480	Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır. (Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresinin hesaplanması için kullanılacak olan bir sayısal değer yazılmalıdır.)
Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı	15	Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısını rakam ile belirtiniz. (Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresinin hesaplanması için kullanılacak bir bilgidir.)
Toplam Değerlendirici sayısı	45	Toplam Değerlendirici sayısı rakam ile belirtilmeli. (Bu bilgi Ortalama Değerlendirici Sayısının hesaplanması için kullanılacaktır.)

Toplam aktif program sayısı	5	Toplam aktif program sayısı rakam ile belirtilmeli. (Ortalama Değerlendirici Sayısının hesaplanmasında kullanılır.)
Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	6	Bilgilendirme Toplantısı Sayısı rakam ile yazılmalı
Değerlendirici Eğitimi Sayısı	6	Değerlendirici Eğitimi Sayısı rakam ile belirtilmelidir.

Tablo 6. SBD/SPORAK 2022 Performans Oranları

Performans Oranları		
Oran Adı	Oran Değeri	Tanım
Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresi	32	Toplam akreditasyon süresi / Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır.
Ortalama Değerlendirici Sayısı	9	Toplam Değerlendirici sayısı / Toplam aktif program sayısı

Tablo 7. SBD/SPORAK 2022 Akreditasyon Oranları

Akreditasyon Oranları			
Program Adı	Akredite Program Sayısı	Toplam Aktif Program Sayısı	Oran Değeri
SPOR YÖNETİCİLİĞİ	4		0.16
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ	15		0.14
REKREASYON	2		0.1
BE VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ	10		0.09
Toplam 4 Akreditasyon Oran kaydı bulunmaktadır.			

D. DEĞERLENDİRME

2022 yılında alınan müracaat süreci sonrasında 14 programın değerlendirilmesi gerçekleştirilmiş ve 6 programa 2 yıl süreli AR ve 4 programa 2 yıl süreli AZ koşuluyla akreditasyon verilmiş, 3 program 5 yıl (SGD) akredite edilmiş, 1 program için ise akreditasyon vermeme kararı alınmıştır. Akreditasyon verilen programların 2'si Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, 5'i Spor Yöneticiliği, 4'ü Antrenörlük Eğitimi ve 2'si Rekreasyon programıdır.

5. SONUÇ

2018 yılında yapılan tüzük değişikliği ve 2019 yılındaki yapılanması sonucu YÖKAK'tan alınan yetkiyle 2020 yılından itibaren Spor bilimleri alanında akreditasyonu hizmetine başlayan Spor Bilimleri Derneği çatısı altındaki SPORAK; 2022 yılı itibariye sahadaki 2. Değerlendirmesini tamamlamış bulunmaktadır. Günümüzde; hızla değişen ve gelişen modern eğitim çağına ayak uydurmaya çalışan SPORAK, yetki aldığı günden bu yana akreditasyon temel mantığı içerisindeki kalite süreçlerine ve sürekli iyileştirmeye büyük önem vermiştir. Çok az kişi ile çıktığımız bu yolda ulusallaşma yolunda önemli adımlar atılmış ve şu an itibari ile hemen hemen tüm Türkiye'de akreditasyon kavramının önemi içselleştirilmiş ve kurumlar bu sürecin içerisinde yer almıştır. Geldiğimiz noktada 48 farklı üniversiteden 189 farklı takım değerlendiricisine ulaşılması ve bu eğitimi alan bireylerin akreditasyon mantığını kurumlarına da taşıması sonucuyla; spor bilimleri alanında verilen eğitimin kalitesinin artması sağlanmıştır. Bu kalitenin artması ve sürekli iyileştirme faaliyetleri ile de 2023 yılında bir önceki yıla göre; kalite standartlarına daha fazla yaklaşmış ve spor bilimleri alanında eğitim veren yükseköğretim kurumlarının önemli bir bölümüne ulaşılmış bir akreditasyon takvimi beklemekteyiz.